

UDHËZIM
Nr. 1, datë 30.4.2025

PËR MASAT E SIGURISË PËR TË DHËNAT PERSONALE NË FUSHËN E ARSIMIT

Në mbështetje të germës “d”, të pikës 1, të nenit 82, pikës 1, të nenit 85 dhe pikës 2, të nenit 97, të ligjit nr. 124/2024, “Për mbrojtjen e të dhënave personale” (në vijim quajtur “ligji”), Komisioneri për të Drejtën e Informimit dhe Mbrojtjen e të Dhënave Personale,

UDHËZON:

Neni 1
Objekti

Ky udhëzim synon përcaktimin e masave të sigurisë dhe rritjen e ndërgjegjësimit për mbrojtjen e të dhënave personale në fushën e arsimit.

Neni 2
Përkufizime

Termat e përdorur në këtë udhëzim, kanë të njëjtin kuptim me ato të nenit 5, të ligjit për mbrojtjen e të dhënave personale.

Neni 3
Dispozitat e përgjithshme

1. Të dhënat personale në fushën e arsimit, mbledhen drejtpërdrejtë nga subjektet e të dhënave ose nga kujdestarët e tyre. Subjektet e të dhënave në fushën e arsimit, konsiderohen nxënësit, studentët dhe të gjithë ata që janë regjistruar në një institucion arsimor. Të dhënat e tyre personale sigurohen nga vetë ata kur janë në moshë madhore, ose kur janë të mitur, nga prindërit apo kujdestarët ligjorë.

2. Subjekti i të dhënave, ka të drejtën të informohet për të dhënat që do të përpunohen¹. Kontrolluesi duhet t'i sigurojë çdo informacion dhe të zhvillojë çdo komunikim sipas neneve 13–20 të ligjit, për përpunimin e të dhënave të tij në formë koncize, transparente, të kuptueshme dhe lehtësisht të aksesueshme, duke përdorur gjuhë të qartë dhe të thjeshtë, veçanërisht për sa i takon informacionit që i drejtohet në mënyrë specifike një të mituri.

Neni 4
Të dhënat personale sensitive në fushën e arsimit

1. Të dhënat personale që lidhen me gjendjen shëndetësore, aftësitë ndryshe, kontrolle mjekësore, vizita psikologjike në ambientet e shkollave, trajtohen si të dhëna sensitive², të cilat përpunohen vetëm sipas nenit 9, të ligjit.

2. Për ruajtjen e këtyre të dhënave është i rëndësishëm përcaktimi i vendeve të sigurta ku do të mbahen këto të dhëna, duke siguruar që ato mund të aksesohen vetëm nga persona të autorizuar. Në rastet e përpunimit të automatizuar të të dhënave, printimi dhe skanimi duhet të realizohen vetëm me pajisje me përdorim specifik dhe jo të zakonshme. Kopjimi i të dhënave duhet të kryhet

¹ Në zbatim të nenit 13, të ligjit nr. 124/2024, “Për mbrojtjen e të dhënave personale”.

² Pika 28, e nenit 5, të ligjit citon: “Të dhëna sensitive” janë kategori të veçanta të të dhënave personale, që zbulojnë origjinën racore ose etnike, mendimet politike, besimin fetar ose pikepamjet filozofike, anëtarësimin në sindikata, të dhënat genetike, të dhënat biometrike, të dhënat për shëndetin, jetën ose orientimin seksual të një personi”.

vetëm kur është i domosdoshëm. Kur përpunimi kryhet nëpërmjet transferimit të të dhënave, ato duhet të jenë të enkriptuara.

3. Profesionistët e angazhuar në fushat e përmendura në pikën 1 të këtij neni, gjatë ushtrimit të veprimtarisë së tyre të punës, nuk duhet të përhapin informacionet me të cilat bien në kontakt nga raportet ose dosjet individuale të nxënësit/studentët e tjerë, mësuesit apo palë të treta, përveç rastit kur ky proces përpunimi kryhet për shkak të interesit jetik të subjektit të të dhënave, në përputhje me germen “c”, të nenit 9, të ligjit.

Neni 5

Përpunimi i të dhënave personale në fushën e arsimit

1. Të dhënat e përpunuara në përputhje me parashikimet e nenit 6 të ligjit, mund të ruhen për aq kohë sa është e nevojshme për qëllimet për të cilat ato janë mbledhur. Nëse të dhënat e ruajtura nuk janë më të nevojshme, ato duhet të fshihen, të anonimizohen ose të shkatërrohen duke zbatuar masat e duhura të sigurisë.

2. Etika ka një rol thelbësor gjatë përpunimit të të dhënave. Respektimi i parimit të integritetit dhe konfidencialitetit sipas pikës 6, të nenit 6 të ligjit, është i rëndësishëm të zbatohet sa herë që përpunohen të dhëna personale. Kontrolluesit, përpunuesit dhe personeli që vihen në dijeni të përmbajtjes së të dhënave personale gjatë kryerjes së aktiviteteve të tyre profesionale janë të detyruar të ruajnë konfidencialitetin edhe pas mbarimit të funksionit të tyre.

Neni 6

Masat e sigurisë

1. Është detyrë e kontrolluesit që, duke marrë parasysh zhvillimet teknologjike, kostot e zbatimit dhe natyrën, fushën e zbatimit, kontekstin dhe qëllimet e përpunimit, si dhe mundësinë e shfaqjes e përshkallëzimit të rrezikut për të drejtat dhe liritë e personave fizikë, të zbatojë masat e duhura teknike dhe organizative për të siguruar një nivel sigurie të përshtatshëm ndaj rrezikut.

2. Këto masa konsistojnë ndër të tjera në:

- a) pseudonimizimin dhe enkriptimin e të dhënave personale;
- b) aftësinë për të garantuar konfidencialitetin, integritetin, disponueshmërinë dhe qëndrueshmërinë e sistemeve dhe të shërbimeve të përpunimit;
- c) aftësinë për të rivendosur disponueshmërinë dhe aksesin në të dhënat personale brenda një kohe të arsyeshme në rast incidenti fizik ose teknik;
- ç) një proces për testimin, shqyrtimin dhe vlerësimin e rregullt të efikasitetit të masave teknike dhe organizative për të garantuar sigurinë e përpunimit;
- d) instalimin dhe përditësimin e antivirusit dhe *firewall*-t që mbrojnë kompjuterët;
- dh) përditësimin e sistemit operativ dhe shkarkimin e versioneve më të fundit të aplikacioneve;
- e) lejimin e stafit të ketë akses vetëm në materialet që janë të nevojshme për të realizuar detyrat e tyre;
- ë) kujdesin në përdorimin e fjalëkalimeve.

Në vlerësimin e nivelit të përshtatshëm të sigurisë merren parasysh rreziqet që shkaktohen nga përpunimi, veçanërisht nga shkatërrimi aksidental ose i paligjshëm, humbja, ndryshimi, përhapja e paautorizuar ose aksesit në të dhënat personale të transmetuara, të ruajtura ose të përpunuara në çfarëdolloj mënyre.

3. Ndërgjegjësimi është shumë i rëndësishëm në funksion të mbrojtjes së të dhënave personale. Kjo arrihet duke informuar nxënësit, studentët dhe prindërit në mënyrë periodike nëpërmjet zhvillimit të trajnimeve mbi këtë temë, duke ftuar edhe profesionistë në fushën e teknologjisë së informacionit.

4. Ngjarjet e cenimit të sigurisë, mund të sjellin pasoja shumë serioze për subjektin e të dhënave personale. Në rast cenimi të të dhënave personale, kontrolluesi njofton Komisionerin sa më shpejt të jetë e mundur, por jo më vonë se 72 (shtatëdhjetë e dy) orë pas marrjes dijeni për cenimin. Në

rast se njoftimi nuk kryhet brenda këtyre afateve, kontrolluesi i parashtron Komisionerit arsyet që kanë shkaktuar vonesën e njoftimit.

5. Njoftimi për Komisionerin, sipas pikës 1, të këtij neni, duhet që të paktën:

a) të përshkruajë natyrën e cenimit të të dhënave personale, duke përfshirë, kur është e mundur, kategoritë dhe numrin e përafërt të subjekteve të të dhënave, si dhe kategoritë dhe numrin e përafërt të llogarive të të dhënave personale të prekura;

b) të komunikojë emrin dhe të dhënat e kontaktit të nëpunësit të mbrojtjes së të dhënave ose të pikës tjetër të kontaktit;

c) të përshkruajë pasojat e mundshme të cenimit të të dhënave personale;

d) të përshkruajë masat e marra ose të propozuara për t'u marrë nga kontrolluesi për të trajtuar cenimin e të dhënave personale, duke përfshirë, sipas rastit, masat për të zbutur efektet e mundshme negative të tij.

6. Staf i duhet të jetë i përgjegjshëm duke vepruar në mënyrë të menjëhershme dhe të përshtatshme gjatë përpunimit të të dhënave. Për këtë arsye, është e rëndësishme të rishikohen politikat, praktikat, masat e ndërmarra, si dhe procedurat e ndjekura për të siguruar që ato përputhen plotësisht me parimet e mbrojtjes së të dhënave.

Neni 7

Transferimi i të dhënave personale në fushën e arsimit

1. Transferimi i të dhënave personale të nxënësve, studentëve, prindërve ose kujdestarëve të tyre, si dhe i stafit mësimor, administrativ të shkollave dhe organeve përgjegjëse, lejohet vetëm nëse:

a) subjekti i të dhënave ka dhënë pëlqimin³, që shërben si provë e shfaqjes së vullnetit të qartë, të plotë e të lirë, çka nënkupton që subjekti i të dhënave është informuar për arsyen e përpunimit dhe shpreh pëlqimin për përpunimin e të dhënave personale që i përkasin atij/asaj për një ose më shumë qëllime të caktuara;

b) është e nevojshme për përmbushjen dhe realizimin e detyrave që përcakton legjislacioni në fushën e arsimit. Të dhënat nuk përpunohen për një qëllim tjetër nga ai⁴ fillestar i përcaktuar në momentin e mbledhjes. Nëse të dhënat duhet të transferohen për një qëllim të ndryshëm nga ai fillestar, subjekti i të dhënave duhet të japë përsëri pëlqimin për këtë qëllim të ri.

2. Nëse të dhënat personale do të transferohen për një qëllim të ndryshëm, kontrolluesi duhet të sigurohet që edhe qëllimi i ri të jetë në përputhje me të gjitha parimet e mbrojtjes së të dhënave dhe dispozitat e ligjit nr. 124/2024, "Për mbrojtjen e të dhënave personale", si dhe të sigurojë që subjekti i të dhënave të ketë dhënë përsëri pëlqimin për këtë qëllim të ri.

3. Çdo transferim duhet të dokumentohet në përputhje me nenin 27, të ligjit.

Neni 8

Dispozita përfundimtare

1. Për zbatimin e këtij udhëzimi ngarkohen të gjithë kontrolluesit/përpunuesit publikë dhe privatë në territorin e Republikës së Shqipërisë, që ushtrojnë veprimtari në fushën e arsimit.

2. Moszbatimi i kërkesave të këtij udhëzimi përbën shkelje të ligjit nr. 124/2024, "Për mbrojtjen e të dhënave personale" dhe dënohet në përputhje me nenin 94, të këtij ligji.

3. Udhëzimi nr. 4, datë 16.3.2010, "Për marrjen e masave të sigurisë së të dhënave personale në veprimtarinë e fushës së arsimit" dhe udhëzimi nr. 7, datë 9.6.2010, "Për përpunimin e të dhënave personale në institucionet e arsimit të lartë", shfuqizohen.

³ Pika 14, e nenit 5, të ligjit nr. 124/2024, "Për mbrojtjen e të dhënave personale", citon: "“Pëlqim” është çdo element tregues i vullnetit të subjektit të të dhënave, i dhënë lirisht, i informuar dhe i qartë, nëpërmjet të cilit ai, me anë të një deklaratë ose me çdo lloj shfaqjeje tjetër të padyshtimtë pohuese të vullnetit, shpreh dakordësinë për përpunimin e të dhënave personale, që lidhen me të për një ose më shumë qëllime specifike”.

⁴ Pika 17, e nenit 5, të ligjit nr. 124/2024, "Për mbrojtjen e të dhënave personale", citon: "“Përpunim i mëtejshëm” është përpunimi i të dhënave për një qëllim tjetër, të ndryshëm nga ai fillestar, i përcaktuar në momentin e mbledhjes së të dhënave, duke përfshirë transferimin ose vënien në dispozicion të të dhënave për këtë qëllim të ri”.

Ky udhëzim hyn në fuqi pas botimit në Fletoren Zyrtare.

KOMISIONERI PËR TË DREJTËN E INFORMIMIT
DHE MBROJTJEN E TË DHËNAVE PERSONALE
Besnik Dervishi